

ETIKAI KÓDEX

ÉRD VÁROS ÖNKORMÁNYZATA POLGÁRMESTERI HIVATALÁNAK KÖZTISZTVISELŐI RÉSZÉRE

Érd 1999.

***"A társadalom közmegebecsülését élvező,
demokratikus közigazgatás feltétele, hogy a
közügyeket pártpolitikásmentesen, törvényesen
működő, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkező,
pártatlan köztisztviselők intézzék."***

Minden szervezetet bizonyos elvek és értékek irányítanak, amelyek az összes tag tudomására hozzák, hogy "mi végre vagyunk" és "mi fontos nekünk". A közigazgatás az emberekért van - mondja *Magyary Zoltán* -, a közigazgatási etika ezért a köztisztviselők magatartását szabályozza annak érdekében, hogy a közigazgatás mint szervezet teljesíthesse küldetését, a köz szolgálatát, a közérdek és a jogos magánérdekek összehangolt érvényre juttatását.

"A közszolgálati jogviszony az alkalmazottól az állam iránt teljes hűséget és odaadást követel, egész egyéniségét kívánja, esetleg élete feláldozásáig. Ebből következik, hogy a közhivatalnok kötelezettsége nemcsak pontosan körülírt teendőkre és magatartásra terjed ki, hanem a helyzetek és a közszükséglet által megszabott szolgálatra, amelynek tartalma változó, előre nem is látható. Mivel az egyéniség meg nem osztható, a közhivatalnok szolgálaton kívüli magatartása is szigorú elbírálás alá esik. Amikor tehát a közhivatalnokok köteletségeiről beszélünk, nem lehet szó azoknak taxatív felsorolásáról, a kötelekségek katalógusának megállapításáról, hanem csak arról, hogy a fontosabb, vagy jogszabályokban külön szabályozott kötelekségeket felsoroljuk." (Magyary Zoltán)

Az Etikai Kódex tehát összefoglalja és rendszerezi a Polgármesteri Hivatal köztisztviselőitől elvárt magatartási, viselkedési normákat, mind szervezeten belül, mind külső kapcsolataikban. Az etikai elvek normaként, kötelezően alkalmazandó munkajogi szabályként funkcionálnak a hivatalban, a legnagyobb hatásuk azonban remélhetőleg mégsem ebben lesz. Sokkal fontosabb az, hogy támpontot, iránymutatást adnak a köztisztviselőknek saját erkölcsi döntéseikhez, amelyeket nap mint nap meg kell hozniuk feladatuk ellátásakor, hatáskörük gyakorlásakor, feletteseik utasításainak végrehajtásakor.

Érd Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatala vezetői és köztisztviselői a közszolgálatához fűződő közbizalom erősítése, a közigazgatás és ezen belül az érdi hivatali ügyintézés színvonalának emelése, a hivatalon belüli munkatársi kapcsolatok fejlődésének elősegítése és a jó munkahelyi légkör kialakítása érdekében közös megállapodással elhatározták, hogy az alábbi etikai szabályokat a jövőben magukra nézve kötelezőnek ismerik el és törekszenek ezek minden körülmények között történő betartására.

1. AZ ALKOTMÁNYHŰSÉG

A közszolgálat feladata a köz érdekében való eljárás úgy, ahogyan azt az Alkotmány és az alkotmányos jogszabályok, mint a közakarat kifejezői előírják. A köztisztviselő hűsége a Magyar Köztársasághoz az Alkotmányban szabályozott demokratikus intézményrendszer keretei között kifejeződő közérdek iránti elkötelezettségén keresztül nyilvánul meg. Ezen elkötelezettségét a köztisztviselő esküvel erősíti meg.

- **Ktv. 12. § (1)** A köztisztviselőnek kinevezésekor esküt kell tennie.
(2) Az eskü szövege a következő:
"Én esküszöm, hogy hazámhoz, a Magyar Köztársasághoz hű leszek; az Alkotmányt és az alkotmányos jogszabályokat megtartom; az állami és szolgálati titkot megőrzöm, hivatali kötelességeimet részrehajlás nélkül, lelkiismeretesen, kizárólag a jogszabályoknak megfelelően, pontosan, a legjobb tudásom szerint a nemzet és Érd Város Önkormányzata érdekeinek szolgálatával teljesítem!"
- A köztisztviselő lelkiismeretesen tartsa meg az esküjében vállaltakat, valamint - a jogszabályokban rögzítettekén túl - a közigazgatás etikai követelményeiben előírt kötelezettségeit.
- A Polgármesteri Hivatal köztisztviselői az Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatában, valamint az annak alapján kiadott Ügyrendben szabályozott viszonyokra úgy kell tekintsenek,

mint amelyek az alkotmányos intézményrendszer részét képezik és a helyi a közérdek iránti elkötelezettségük az ezeknek való megfelelés által nyilvánulhat meg.

2. A POLITIKAI SEMLEGESSÉG

A köztisztviselőnek következetesen kifejezésre kell juttatnia a közigazgatás politikai semlegességét. Közszolgálati feladatainak ellátásán kívüli politikai vagy egyéb tevékenysége semmilyen módon sem veszélyeztetheti a közszolgálati funkciók és feladatok pártatlan ellátásába vetett bizalmat.

- **Ktv. 21 § (5)** A köztisztviselő
b) pártban tisztséget nem viselhet, párt nevében vagy érdekében - az országgyűlési, illetve az önkormányzati választásokon jelöltként való részvételt kivéve - közszereplést nem vállalhat.
- **Ktv. 21. § (1)** Köztisztviselő nem lehet - törvényben meghatározott egyéb megbízatásokon túl - helyi önkormányzati képviselő annál az önkormányzatnál, amely az őt alkalmazó közigazgatási szerv illetékességi területén működik.
- Köztisztviselő politikai párt, politikai szervezet, vagy politikai jellegű mozgalom helyi szervezeteiben nem lehet olyan vezető testület tagja sem, amely megbízatásából következhet a szervezet vezetőjének időnkénti helyettesítése, a nevében való eljárás.
- A köztisztviselő sem munkahelyén, sem lakóhelyén nem folytathat politikai párt, politikai szervezet, vagy mozgalom érdekében agitációt, szervezést és nem vehet részt olyan kampányban, amelyben tevékenysége meghaladná a véleménynyilvánítási jogával élő állampolgár aktivitását.
- A köztisztviselő munkahelyén nem viselhet pártjelvényt, vagy más megkülönböztető, akár legális, de kifejezetten politikai vonatkozású szimbólumot.
- A vezető beosztású köztisztviselőtől elvárható, hogy amennyiben országgyűlési képviselőjelöltként indul a választásokon, a választási

kampány idejére éljen a fizetés nélküli, vagy az évi rendes szabadság kivételének lehetőségével, illetőleg vezetői jogosítványait és kiadmányozási jogát ebben az időszakban ne gyakorolja.

- **1990. évi LV. törvény I. § (1)** Az országgyűlési képviselő (a továbbiakban: képviselő) jelöltet jelöltségének nyilvántartásba vételétől a választásának befejezéséig, illetve megválasztása esetén a mandátuma igazolásáig a munkáltató - kérésére - köteles fizetés nélküli szabadságban részesíteni.

3. A SZOLGÁLAT

A köztisztviselő közvetlenül a szervezeti egysége vezetőjének tartozik felelősséggel. Köteles előljárója utasításait követni, kivéve ha törvény másképp rendelkezik. Pártatlanul és tárgyilagosan kell támogatnia a Polgármesteri Hivatal vezetését – bármilyen politikai színezetű legyen az – a szervezeti politika megfogalmazásában, a döntések végrehajtásában, valamint a hivatal felelősségi körébe tartozó közügyek intézésében. Őszinte és elfogulatlan tanácsokat kell adnia, nem kényszerűségből vagy szívességből, továbbá a döntésekhez szükséges minden releváns és törvényesen hozzáférhető információt biztosítania kell a hivatali vezetés számára.

A köztisztviselőnek biztosítania kell a felelőssége alá tartozó közpénzek és vagyon törvényes, célszerű és eredményes felhasználását.

- A köztisztviselő felelős hivatali cselekményeinek törvényszerűségéért. Köteles előljárója utasításait követni, ha a törvény másképpen nem rendelkezik; a felelősség ilyen esetben azt terheli, aki a szolgálati utasítást kiadta. Nem szabad olyan szolgálati utasítást követni, amelynek végrehajtása felismerhetően bűncselekmény, vagy szabálysértés lenne.
- **Ktv. 38.§ (1)** A köztisztviselő köteles felettese utasítását végrehajtani.
(2) A köztisztviselő köteles felettese utasításának végrehajtását megtagadni, ha annak teljesítésével:

a) bűncselekményt, illetve szabálysértést valósítana meg;

b) más személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.

(3) A köztisztviselő az utasítás végrehajtását megtagadhatja, ha annak teljesítése az életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné, vagy jogszabályba ütközne.

(4) A köztisztviselő köteles az utasítást adó figyelmét felhívni, és egyben kérheti az utasítás írásba foglalását, ha az, vagy annak végrehajtása jogszabályba ütközne, vagy teljesítése kárt idézhet elő és a köztisztviselő a következményekkel számolhat, vagy az utasítás az érintettek jogos érdekeit sérti. Az utasítást adó felettes az utasítás írásba foglalását nem tagadhatja meg. A köztisztviselőt az írásba foglalásra irányuló kérelme miatt hátrány nem érheti.

(5) Ha az utasítást adó a köztisztviselőnek nem közvetlen felettese, akkor a közvetlen felettes útján kell az írásba foglalást kérni.

(6) A köztisztviselő, ha felettese döntésével, illetve utasításával nem ért egyet, jogosult különvéleményét írásba foglalni. Emiatt hátrány nem érheti.

- A köztisztviselő lelkiismeretesen és pontosan, a törvényesség keretei között teljesítse szolgálati teendőit. Nemcsak a hivatalos idő pontos betartásával, hanem azontúl is, amennyit a szolgálat megkíván.
- **Ktv. 39. § (1)** A munkaidő heti 40 óra.
(4) Rendkívüli esetben a köztisztviselő az (1) bekezdésben meghatározott munkaidején felül is köteles munkahelyén munkát végezni, illetőleg meghatározott ideig és helyen a munkavégzésre készen állni.
- A köztisztviselő adja meg felettesének a kellő tiszteletet, tárgyyszerűen tájékoztatja mindazokról a tényekről és körülményekről, amelyek közvetlen munkakörével kapcsolatosak. Esetleges szakmai nézeteltéréseikbe harmadik személyt ne avasson be.

4. A PÁRTATLANSÁG

A köztisztviselő magatartása őszinte, tisztességes és becsületes, eljárása elfogulatlan és pártatlan. Nem lehet részrehajló és nem alkalmazhat hátrányos megkülönböztetést sem egyes személyekkel sem valamely csoporttal szemben. Nem kérhet és nem fogadhat el – sem közvetve, sem közvetlenül – olyan ajándékot, juttatást vagy egyéb előnyt, amely alkalmas arra, hogy befolyásolja ítélőképességét, feladatai tisztességes ellátását vagy döntéseit.

- *Ktv. 37. § (1) A köztisztviselő feladatait a köz érdekében a jogszabályoknak és az irányító testület döntésének megfelelően, szakszerűen, pártatlanul és igazságosan, a kulturált ügyintézés szabályai szerint köteles ellátni.*
- A köztisztviselő mind hivatali eljárása során, mind magánéletében legyen figyelemmel arra, hogy személyén keresztül ítélik meg az általa képviselt hatóságot. Különösen az ügyfelekkel való bánásmód, illetve a viselkedés általános szabályainak betartása terén kell bizonyítania a közbizalomra való méltóságot. Ennek során a köztisztviselő különösen:
 - köteles a törvényesség szigorú megtartásával, elfogulatlanul, részrehajlás nélkül, nemre, fajra, nemzetiségre, felekezetre, pártállásra, társadalmi helyzetre tekintet nélkül, az eljárásra ésszerűen szükséges időt fordítva tevékenykedni;
 - higgadtan, kulturáltan, humánusan kell az ügyfelekkel viselkednie, figyelmeztetve őket jogaikra és kötelességeikre;
 - az ügyfelek személyiségi jogainak, emberi méltóságának megóvása mellett érvényesítenie kell a közigazgatás méltóságát, tekintélyét is;
 - tartózkodnia kell a felelőtlen ígéretektől, valamint az indulatoknak, előítéleteknek, érzelmeknek, rokonszenv- és ellenszenvnyilvánításoknak még a látszatától is;
 - éreznie és érzékeltetnie kell, hogy a törvényességet érvényre juttató, tárgyilagos, humánus, befolyásolhatatlan, problémamegoldó közigazgatás nevében jár el;

- megbízhatóságát az adott szó hitele, illetve az időbeli pontosság is jelezze.

- *Btk. 225.§ Az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél, büntetett követ el.*

5. AZ ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉG

A köztisztviselő nem végezhet olyan üzleti tevékenységet, nem vállalhat olyan beosztást vagy funkciót és nem rendelkezhet olyan pénzügyi, kereskedelmi vagy egyéb érdekeltséggel, amely összeegyeztethetetlen hivatalával, beosztásával, illetve közfeladatai ellátásával.

A köztisztviselő nem élhet vissza hivatali beosztásával, az annak eredményeként befolyása alá került közpénzekkel, vagyonnal és szolgáltatásokkal továbbá azokkal az információkkal, amelyek hivatali munkája során jutottak tudomására és nem használhatja fel azokat saját vagy mások egyéni érdekei előmozdítására – még hivatali beosztásából való távozása után sem.

A köztisztviselő köteles haladéktalanul jelenteni, ha feladata és magánérdeke között összeférhetetlenséget érzel vagy vélelmez, illetve ha közzszolgálati jogviszonyának fennállása alatt összeférhetetlen helyzetbe kerül és ez esetben köteles eleget tenni az annak kiküszöbölésére szolgáló intézkedéseknek.

- A köztisztviselő ügyeljen közéleti, gazdasági és személyi függetlenségére, senkinek ne legyen lekötelezettje.
- Köztisztviselő, vagy hozzátartozója nem fogadhat el ajándékot a vele, vagy hatóságával hivatalos kapcsolatban álló személytől (vagy szervezettől). Ez a tilalom az anyagi értékű különféle előnyök elfogadására is vonatkozik. Nem vonatkozik azonban a társadalmilag elfogadott, közmegítélés szerinti szerény megemlékezésekre pl. névnap virág). Vissza kell utasítania minden

olyan kérést is, amelynek célja önmaga, vagy a kollégái részéről biztosítandó megkülönböztetett előzékenység, vagy átlagosnál gyorsabb elintézés indokolatlan igénylése. Ilyen kérésekre egyetértően nem reagálhat, ígéretet nem tehet, azonban hátrányosabban sem kezelheti azokat, akik ilyen kérésekkel fordulnak hozzá.

- A köztisztviselő lehetőleg még "tökéstársként" se vegyen részt a társasági törvény hatálya alá tartozó olyan üzleti tevékenységben, amelyet munkáltatója, mint hatóság eredményében befolyásolhat, vagy a helyi önkormányzat esetén a vállalkozás az önkormányzat illetékességi területén működik. E tilalom nem vonatkozik olyan tevékenységre, amely engedélyhez kötött, s az engedélyt a köztisztviselő megkapta.
- A köztisztviselő viselkedjen szerényen, hivatali pozícióját semmiféle formában ne használja fel arra, hogy önmaga társadalmi helyzetét, jelentőségét szükségtelenül túlhangsúlyozza, azért, hogy ezzel különféle megalapozatlan társadalmi és egyéb előnyökre tegyen szert.
- A kinevezett köztisztviselő kötelessége, hogy közvetlen hivatali felettesének tudomására hozzon minden olyan tény, körülményt, amely személyével kapcsolatosan közszolgálati jogviszonyának létesítése után jutott tudomására, s amely köztisztviselői jogállását érinti, vagy befolyásolhatja.
- **Ktv. 9. § (1)** *Nem létesíthető közszolgálati jogviszony, ha a köztisztviselő ezáltal hozzátartozójával irányítási (felügyeleti), ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne.*
(2) A községi önkormányzat képviselő-testülete és a külszolgálati hálózat felügyeletét ellátó miniszter - ha jogszabály másként nem rendelkezik - az (1) bekezdésben foglalt tilalom alól - különösen indokolt esetben - felmentést adhat.
(3) Nem létesíthető közszolgálati jogviszony, ha a köztisztviselőnek a 21/A. § (1) bekezdésében felsorolt tisztsége összeférhetetlen betöltendő állásával és abból eredő kötelezettségeivel.
- **Ktv. 21.§ (2)** *A köztisztviselő munkavégzéssel járó egyéb és további jogviszonyt - tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői,*

valamint jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység kivételével - csak a munkáltatói jogkör gyakorlójának engedélyével létesíthet.

(3) Vezetői megbízású köztisztviselő - tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, valamint jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység kivételével - munkavégzéssel járó egyéb és további jogviszonyt nem létesíthet.

(4) Másik jegyző helyettesítése céljából - a képviselő-testületek megállapodása alapján - a jegyző további közszolgálati jogviszonyt létesíthet.

(5) A köztisztviselő

a) nem folytathat olyan tevékenységet, amely hivatalához méltatlan, vagy amely pártatlan, befolyástól mentes tevékenységét veszélyeztetné;

b) pártban tisztséget nem viselhet, párt nevében vagy érdekében - az országgyűlési, illetve az önkormányzati választásokon jelöltként való részvételt kivéve - közzsereplést nem vállalhat.

21/A. § (1) *A köztisztviselő gazdasági társaságnál vezető tisztségviselőnek, illetve felügyelő bizottsági tagnak való felkérését előzetesen, tisztségének megszűnését haladéktalanul köteles a munkáltatói jogkör gyakorlójának írásban bejelenteni.*

(2) A köztisztviselő haladéktalanul köteles a munkáltatói jogkör gyakorlójának bejelenteni, ha a gazdasági társaság tevékenysége megváltozik.

(3) A munkáltatói jogkör gyakorlója a köztisztviselő bejelentését követő 8 napon belül - mérlegelési jogkörben - dönt arról, hogy az (1) bekezdésben meghatározott tisztség összefér-e a köztisztviselő állásával és abból eredő kötelezettségeivel, figyelemmel a 21.§ (5) bekezdésének a) pontjára. Erről a köztisztviselőt írásban tájékoztatja.

22. § (1) *A köztisztviselő köteles haladéktalanul írásban bejelenteni, ha vele szemben törvényben meghatározott összeférhetlenségi ok merül fel, illetve ha közszolgálati jogviszonyának fennállása alatt összeférhetetlen helyzetbe kerül. A munkáltatói jogkör gyakorlója írásban köteles felszólítani a köztisztviselőt az összeférhetlenség megszüntetésére. Amennyiben a köztisztviselő az*

összeférhetetlenséget a felszólítás kézbesítésétől számított 30 napon belül nem szünteti meg, közszolgálati jogviszonya megszűnik.

(2) Ha a 9.§ szerinti összeférhetetlenség a közszolgálati jogviszony fennállása alatt keletkezik, akkor az érintettek megegyezése hiányában a munkáltatói jogkör gyakorlója dönti el, hogy melyik köztisztviselőnek szűnik meg a közszolgálati jogviszonya.

6. A SZAKSZERŰSÉG

Minden köztisztviselő köteles közfeladatait szakszerűen, a törvényeknek és a szakma szabályainak megfelelően teljesíteni. Ennek érdekében tudását és felkészültségét a jogszabályok megismerése, az eljárások tökéletesítése és az ügyvitel technikájának korszerűsítése terén folyamatosan fejlesztenie kell.

- A köztisztviselő köteles legjobb tudása szerint teljesíteni a feladatának ellátásához, hivatása gyakorlásához szükséges jogszabályokban előírt, vagy a közigazgatási szerv által írásban meghatározott feltételeket. Ezen túlmenően is törekednie kell szakmai, szervezési ismereteinek az előmenetelhez előírt képzésben, továbbképzésben, vagy átképzésben való részvétellel, tevékeny önképzéssel való gyarapítására, hivatali és lakóhelyi viszonyainak részletes megismerésére.
- **Ktv. 37.§ (1)** A köztisztviselő feladatait a köz érdekében a jogszabályoknak és az irányító testület döntésének megfelelően, szakszerűen, pártatlanul és igazságosan, a kulturált ügyintézés szabályai szerint köteles ellátni.
- **Ktv. 7.§ (1)** Közszolgálati jogviszony büntetlen előéletű, cselekvőképes és - a 70. § (3) bekezdés kivételével - legalább középfokú iskolai végzettséggel rendelkező magyar állampolgárral létesíthető. Jogszabály által meghatározott fontos és bizalmas munkakörre közszolgálati jogviszony csak azzal létesíthető, aki a munkakörre előírt, az állami élet és a nemzetgazdaság jogszerű működéséhez szükséges biztonsági feltételeknek megfelel. Ha az érintett úgy nyilatkozik, hogy a fontos és bizalmas munkakörrel

együttjáró kötelezettségeknek nem kívánja magát alávetni, úgy kell tekinteni, mint aki a biztonsági feltételeknek nem felel meg.

(2) Jogszabály - vagy jogszabály által meghatározott esetben a munkáltatói jogkör gyakorlója - a közszolgálati jogviszony létesítését az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően meghatározott iskolai végzettséghez, képzéshez, illetve gyakorlati idő letöltéséhez kötheti.

(3) Az e törvényben meghatározott alkalmazási feltételek alól a (4) bekezdésben, valamint a 8. § (2) bekezdésében foglaltak kivételével felmentés nem adható.

(4) A községi önkormányzat képviselő-testülete - jogszabály tiltó rendelkezésének hiányában - a képesítési előírások alól különösen indokolt esetben felmentést adhat. A felmentés időtartama nem haladhatja meg a képesítés megszerzéséhez szükséges időtartamot. A felmentés időtartamának eredménytelen eltelte esetén a köztisztviselő közszolgálati jogviszonya megszűnik.

(5) Központi közigazgatási szerv alaptevékenysége keretében középiskolai végzettségű köztisztviselőt nem alkalmazhat. A közigazgatási szerv alaptevékenységének a képesítési követelmények szempontjából az minősül, amit a jogszabály a szerv feladatkörébe utal, továbbá amit a miniszter, országos hatáskörű szerv vezetője e körben alaptevékenységként határoz meg.

8. § (1) Jegyzővé, körjegyzővé, megyei jogú város kerületi hivatalvezetőjévé, aljegyzővé (a továbbiakban együtt: jegyző) az nevezhető ki, aki

a) igazgatásszervezői vagy állam- és jogtudományi doktori képesítéssel rendelkezik, és

b) legalább kétévi közigazgatási gyakorlatot szerzett.

(2) A községi önkormányzati képviselő-testület a körjegyző és az ötezernél több lakosú község jegyzője kivételével

a) felmentést adhat az (1) bekezdés a) pontjában foglalt képesítési feltételek alól annak a személynek, aki az előírt képesítés megszerzésére irányuló tanulmányait megkezdte; a felmentési időtartama nem haladhatja meg a képesítés megszerzéséhez

szükséges időtartamot. A felmentés időtartamának eredménytelen eltelte esetén a jegyző közszolgálati jogviszonya megszűnik.

b) az (1) bekezdés b) pontjában előírt gyakorlati időt csökkentheti vagy elengedheti.

(3) Főjegyzővé - valamint a főjegyző helyettesítésére aljegyzőként - az nevezhető ki, aki

a) állam- és jogtudományi doktori vagy okleveles közgazda képesítéssel rendelkezik, és

b) közigazgatási szervnél legalább kétévi közigazgatási gyakorlatot szerzett.

- **9/1995. (II. 3.) Korm. rendelet 2. § (1)** Köztisztviselőnek az nevezhető ki, aki rendelkezik a feladata ellátásához szükséges, az 1-3. mellékletben a feladatkörre meghatározott szakképesítések valamelyikével.

(2) A köztisztviselő középiskolai végzettséggel is kinevezhető, ha II. besorolási osztályban a melléklet nem tartalmaz szakképesítési előírást.

(3) Ha a köztisztviselő munkakörében több feladatot lát el, legalább az egyik feladatköre ellátására előírt szakképesítéssel rendelkeznie kell.

(4) A köztisztviselőnek a melléklet szerinti kiemelt munkakörre meghatározott szakképesítéssel kell rendelkeznie akkor is, ha e munkakör mellett más feladatkört is ellát.

3. § A közigazgatási szerv belső szabályzatában alkalmazási feltételként együttesen, illetve külön-külön, további szakképesítés, szakmai vagy közigazgatási gyakorlat, továbbá idegen nyelv ismerete is előírható.

4. § Ügykezelői szervezeti egység vezetésével legalább középiskolai végzettséggel és ügykezelői alapvizsgával rendelkező ügykezelőt lehet megbízni.

5. § A közigazgatási szerv ügykezelőjére és fizikai alkalmazottjára a munkakör betöltésére külön jogszabályban megállapított képesítési követelményt kell alkalmazni.

6. § A képesítési előírás alól felmentés - a Ktv. 7.§-ának (4) bekezdése kivételével - nem adható.

7. A MEGBÍZHATÓSÁG

A köztisztviselő köteles a törvényes keretek között a lehető legteljesebb tájékoztatást adni a nyilvánosság részére a közigazgatási tevékenységről és a döntésekről.

Tilos az ügyfelek és a nyilvánosság félrevezetése, vagy szándékos megtévesztése.

A köztisztviselő felhatalmazás nélkül nem hozhat nyilvánosságra olyan hivatalos információkat, amelyek a hivatalon belüli vagy más forrásból bizalmasan jutottak tudomására.

A köztisztviselőnek tilos keresni azokat a lehetőségeket, amelyek alkalmasak az önkormányzat politikájának, döntéseinek vagy tevékenységének megghiúsítására, befolyásolására azáltal, hogy illetéktelenül, helytelenül vagy idő előtt olyan információkat fed fel, amelyekhez mint köztisztviselő jutott.

A köztisztviselő köteles megtartani a megbízhatósági követelményeket akkor is, ha már nem a közszolgálat alkalmazottja.

- A köztisztviselő az állam- és hivatali titoknak esküjében is fogadott megtartásán kívül mind hivatalos, mind magánérinkezései során óvakodjon olyan információk, adatok, tények közlésétől, amelyeknek a hivatalból a magánéletbe való "kivitele" félreértésre adhat alkalmat.

- **Ktv. 37. § (2)** A köztisztviselő köteles megtartani az állami és szolgálati titkot.

(3) A köztisztviselő illetéktelen személynek és szervnek nem adhat tájékoztatást olyan tényekről, amelyek tevékenysége során jutottak tudomására és kiszolgáltatásuk az állam, a közigazgatási szerv, munkatársa vagy az állampolgár számára hátrányos, vagy jogellenesen előnyös következményekkel járna.

- **Áe. 83. § (1)** A számítógéppel vagy más módon történő adatkezelés és adatfeldolgozás a személyhez fűződő jogokat nem sértheti.

(2) A nyilvántartott adatokról tájékoztatást - az érintett személyen kívül - csak az arra jogosult szervnek vagy személynek lehet adni.

8. A VÉDELEM

A köztisztviselő közfeladatok ellátásával kapcsolatos tevékenysége fokozott törvényi védelem alatt áll. Elkötelezett, politikailag semleges és pártatlan magatartása miatt semmilyen hátrány nem érheti.

- A közszolgálat tekintélyének megóvása érdekében a köztisztviselő köteles jelenteni, ha úgy véli, hogy olyan tevékenységre kéri fel, amely:
 - törvénysértő, jogtalan vagy etikátlan;
 - helytelen ügyintézészt foglal magába;
 - vagy bármely módon összeegyeztethetetlen a közszolgálat szabályaival.
- A köztisztviselő köteles jelenteni a megfelelő hatóságnál ha bűncselekmény, vagy más jogellenes cselekedet bizonyítékának birtokába jut.
- A szolgálati felettesének jelentheti azt is, ha tudomására jut, hogy más köztisztviselő összeütközésbe került a közszolgálati szabályokkal, vagy olyan cselekedetre próbálják rábírní, amely miatt az illetőnek alapvető lelkiismereti problémái keletkezhetnek.
- **Btk.229.§ (1)** Aki a hivatalos személyt jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályozza, intézkedésre kényszeríti, vagy eljárása alatt, illetőleg emiatt bántalmazza, büntetett követ el...
230. § A 229. § rendelkezései szerint büntetendő, aki az ott meghatározott cselekményt közfeladatot ellátó személy ellen követi el.
231. § A 229. § rendelkezései szerint büntetendő, aki az ott meghatározott cselekményt hivatalos vagy közfeladatot ellátó személy támogatására vagy védelmére kelt személy ellen követi el.

9. A MÉLTÓSÁG

A köztisztviselő hivatali és magánéletében olyan magatartást kell tanúsítania, amellyel ki tudja érdemelni és meg tudja tartani felettesei, munkatársai, valamint a közvélemény fenntartás nélküli bizalmát maga és az általa képviselt közszolgálat iránt.

- A köztisztviselő:
 - törekedjék munkatársaival jó kollégális kapcsolatok kialakítására, egymás kölcsönös segítésére, udvarias, kulturált hangvételre, egymás személyiségének, emberi méltóságának, korának tiszteletére. Saját hibáit ne hárítsa át társaira, eredményeiket ne sajátítsa ki.
 - kerülje a szükségtelenül személyeskedő konfliktusokat, tanúsítson önmérsékletet, megértést.
 - személyes sérelmeket, egyéni értékeléseket, gondokat, bajokat ne hivatalos tevékenysége színterén, oda nem illő módon hangoztasson.
- A köztisztviselő ne vállalkozzék munkakörével össze nem függő, személyeskedő információk szolgáltatására, ne csatlakozzék a reális érdemeket mellőző, vagy kijátszani törekvő érdekérvényesítésre, illetéktelen befolyás gyakorlására szövetkező csoportosulásokhoz.
- A köztisztviselő tanúsítson külső megjelenésében, viselkedésében, modorában, emberi megnyilvánulásaiban kiegyensúlyozott, mértéktartó, szélsőségektől mentes magatartást. A munkahelyen megjelenni - különösen ügyfélfogadási időben - csak a munkakör által megkövetelt, az ügyfelek és a munkatársak felé tiszteletet kifejező öltözetben szabad.
- A köztisztviselő állampolgári kötelességeit példamutatóan teljesítse, adó és köztartozásaival önhibájából ne legyen hátralékban.
- A köztisztviselő ne perlekedjék és ne indítson eljárást kellő alap nélkül, indokolt jogérvényesítő tevékenysége során is fokozottan fordítson figyelmet a tárgyilagosságra, egyértelműsége, hitelessége és pontosságra.

- A köztisztviselő (magánéletében is) tartózkodjék a másokból egyértelműen riadalmat, megdöbbenést vagy rosszallást kiváltó, hivatali állásához méltatlan tevékenységtől, magatartásformától, illetve életmódtól.
- A köztisztviselő hozza közvetlen felettesének tudomására mindazokat a tényeket, körülményeket, dokumentumokat, amelyek korábbi magánéletében és hivatalos, vagy más munkatevékenységében személyiségének megítélésében szerepet játszottak, még akkor is ha azok kinevezését közvetlenül nem befolyásolhatták.

10. VEZETŐK ÉS VEZETETTEK

- **A vezetők egymás közötti kapcsolataikban**, legyenek szolidárisak, segítőkészek, egymás hatáskörét szigorúan tiszteletben tartóak. Fokozottan ügyelniük kell a súrlódások elkerülésére, az érdemi, problémamegoldó, kezdeményező közigazgatás folyamatos működésére és "imázsának" sértetlenségére.
- **A nyilvánvalóvá vált nézeteltérések tisztázása**, következményeinek felszámolása csak tárgyyszerűen, érzelmi töltettől mentesen, illetőleg a szubjektív elemek háttérbe szorításával történhet. Hangsúlyozottan kerülni kell mind a hatásköri, mind a személyes konfliktusok "bizalmas" (fel)jelentésekbe való foglalását és a hivatali felsőséghez továbbítását. Etikus magatartásnak csak a szolgálati út és a legális eszközök igénybe vétele számíthat.
- **A vezető törekedjék** arra, hogy növekedjék az általa vezetett szervezeti egység tekintélye, elismertsége, előnyös megítélése, és ezzel együtt kerülje más szervezeti egységek munkájának megalapozatlan, vagy ironizáló bírálatát, a szubjektív hangulatkeltést, az izléstelen és céltalan rivalizálást, a személyeskedő, lejárató megjegyzéseket. A szakmai és közéleti fórumokon képviselje a pártatlan közigazgatás egyetememes érdekeit, megnyilvánulásaival erősítse a szakma tekintélyét és legyen fogékony a megalapozott bírálatokra.
- **A vezető beosztottjaival szemben** a jó modor és kultúrált magatartás keretei között a szükséghez képest erélyesen, de mindig

igazságosan lépjen fel, tisztelve emberi méltóságukat és személyiségi jogait. Juttassa érvényre a vezetése alá tartozók körében az Etikai Kódexben megfogalmazott értékrendet, ennek alapján támogassa, illetve marasztalja el beosztottjait. Megítélésének alapja ne legyen érzelmi szempont, ne igényeljen hízélgést, szervilizmust, kritikátlan egyetértést és megalázkodást. Lépjen fel az ún. "klikk-alakítás" és az illegális érdekérvényesítés, valamint a köztisztviselőhöz méltatlan magatartás minden megnyilvánulása ellen. A vezető karakterisztikusan tartózkodjék attól, hogy valamely párt, vagy politikai szervezet mellett, vagy ellen nyilatkozzék, vagy egyéni véleménye szerinti elkötelezettséget és megnyilvánulást kívánjon beosztottjaitól.

- **A vezető segítse** nehézségekkel küszködő beosztottjait, növelje egészséges önbizalmukat, erősítse a vezetés alá tartozó egység keretein belül a kollégális kapcsolatokat, a kölcsönös szolidaritást, empátiát. Védje meg beosztottjait mások előtt az illetéktelen, okatlan támadásoktól, lejáratásoktól. Ne tegye mindezt azokban az esetekben, ha beosztottjai ténylegesen elmaraszthatók. A "múnder becsületének" védelme nem jelentheti az érdemtelenek elvtelen támogatását.
- **A vezető a számára biztosított utasítási joggal körültekintően éljen.** Törekedjék alaposan megismerni beosztottjai tulajdonságait és ennek ismeretében lehetőleg kerülje el, hogy egy adott szolgálati utasítással a végrehajtásra kötelezett számára indokolatlan konfliktushelyzetet teremtsen. Csak a feladatok ésszerű, hatékony és eredményes végrehajtása érdekében éljen utasításadási jogával és e téren is kerülje az öngazoló látszatevékenységet. Viselje a döntési felelősséget; legyen ereje megváltoztatni hibás elképzeléseit.
- **A vezető személyes példamutatással**, ráhatással, motiválja beosztottjait a számukra jogszabályban előírt, vagy a közigazgatási szerv által meghatározott (vizsga) kötelezettségeiknek teljesítésére, valamint tudatosítsa bennük a folyamatos szakmai- és általános műveltségbeli önképzés, a helyismeret jelentőségét, annak hasznát, hiányának hátrányait.

- **A vezető a legmagasabb követelményeket önmagával szemben támassa!** A vezetőnek az általa vezetett szervezeti egység eredményes működését legjobb tudása és ismeretei szerint kell biztosítani. Ennek érdekében maga a vezető is törekedjék a kívánt cél érdekében hasznosnak bizonyuló elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítására, elmélyítésére, saját szakmai ismereteinek továbbfejlesztésére, a szakirodalom, a tudományos eredmények szemmel tartására, tanácskozásokon, szakmai konferenciákon, konzultációkon való részvételre stb. Törekednie kell arra, hogy a felmerülő - akár beosztottjaitól származó - hasznosítható javaslatok, indítványok érdemük szerinti méltatást és hasznosítást nyerjenek.
- **A vezető a beosztottjai közreműködésével** elért szakmai, vagy tudományos eredményeket ne nyilvánítsa, illetve ne minősítse kizárólagosan saját eredményeinek.
- **A minősítés jogát gyakoroló vezető** etikai kötelességként is tartozik fokozott gonddal értékelni a minősített köztisztviselők magatartását, kizárva azonban a személyes benyomások szubjektív torzításait, a pozitív, vagy negatív diszkriminációt.

A Bizottság - felkérésre, vagy saját kezdeményezésére - állásfoglalást alakít ki egyedi ügyekben és általános etikai kérdésekben is. Állásfoglalását a jegyző elé terjeszti, aki a munkáltatói jogok gyakorlása során eldönti, hogy az adott etikai vétség indokol-e olyan következtetést, amely hatással lehet a dolgozók köztisztviselői jogviszonyából eredő jogaira és kötelezettségeire, a dolgozó minősítésére, vagy egyéb intézkedést igényel.

Az elvi jellegű állásfoglalást közzé kell tenni, sorszámozottan nyilván kell tartani és indokolt esetben be lehet építeni az Etikai Kódex-be. Erről a Hivatal vezetői értekezlete határoz.

Az egyedi jellegű állásfoglalás csak az érintett köztisztviselő kifejezett hozzájárulása esetén hozható nyilvánosságra.

Érd, 1999. október 22.

11. A POLGÁRMESTERI HIVATAL ETIKAI BIZOTTSÁGA

A jegyző, mint a Hivatal vezetője a munkáltatói jogok gyakorlása során a köztisztviselőkkel kapcsolatos etikai ügyekben állásfoglalást kérhet a Polgármesteri Hivatal Etikai Bizottságától.

Az Etikai Bizottságot a dolgozók közvetlenül választják meg a Hivatal köztisztviselőiben álló, személyes tekintéllyel és befolyással rendelkező köztisztviselői közül. A Bizottság tagjainak megbízatása három évre szól.

A Bizottság elnöke a Hivatal személyzeti vezetője, két tagját az első évben, egy tagját a második évben, egy tagját a harmadik évben kell megválasztani. A tagok újraválasztása kétszer megengedett.